

Ezr

Chapter 6

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 די ספּראַ ספּראַ בּבֵּית וויבּקרוּ טעם שם מלְכָא דְרִיּוּשׁ בְּאֲדָיִן
kang pustaka ing-griya lan-dipun-padosi dhawuh maringi Darius kang-ratu lajeng
[H1768](#) [H5609](#) [H1005](#) [H1240](#) [H2942](#) [H7761](#) [H4430](#) [H1868](#) [H0116](#)
בְּבַבֶּל: תְּמָה מִתְחַתֵּין גְּנוּזָא
ing-Babel ing-ngriku dipun-simpèn kas
[H0895](#) [H8536](#) [H5182](#) [H1596](#)

Sawuse mangkono Sang Prabu Dharius banjur dhawuh nitipriksa ana ing gedhong raja-brana ing Babil, papan pasimpenane naskah-naskah.

2 וְהִשְׁתַּכַּח וְהִשְׁתַּכַּח בְּאֶחְמֵתָא בְּבִירְתָא דֵי בְּמָרְי בְּמָרְי מְדִינַתָּה מְדִינַתָּה מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן כְּתִיב בְּגִנְיָה
— — — — — — — — — —
[H1459](#) [H3790](#) [H3652](#) [H2298](#) [H4040](#) [H4083](#) [H4076](#) [H1768](#) [H1001](#) [H0307](#) [H7912](#)
דְּכֹרֹנָה: פ
[paragraf] —

Wasana ing Akhmeta, beteng kang ana ing propinsi Media, tinemu ana gulungan kang isine mangkene:

3 בֵּית־טֵעַם שֵׁם מְלָכָא כּוֹרֶשׁ מְלָכָא לְכוֹרֶשׁ חֲדָה בְּשֵׁנַת
griya-dhawuh maringi kang-ratu Kores kang-ratu dhateng-Kores sepisan ing-taun
[H1005](#) [H2942](#) [H7761](#) [H4430](#) [H3567](#) [H4430](#) [H3567](#) [H2298](#) [H8140](#)
דֵי־אֶתֶר אֶתֶר יִתְבַּנָּא בֵּיתָא בִירוּשָׁלַם אֱלֹהָא
kang-panggenan dipun-bangun kang-griya ing-Yerusalem kang-Gusti-Allah
[H1768](#) [H0870](#) [H1124](#) [H1005](#) [H3390](#) [H0426](#)
אֲמִין אֲמִין שְׂוִיָּין אֲמִין רֹמְמָה מְסֻבְּלִין וְאֲשֻׁהִי דְבָחִין דְּבָחִין
asta wiyar sewidak asta inggil dipun-pasang lan-pondasi kurban nyaosaken-kurban
[H0521](#) [H6613](#) [H8361](#) [H0521](#) [H7314](#) [H5446](#) [H0787](#) [H1685](#) [H1684](#)
שְׂוִיָּין:
sewidak
[H8361](#)

“Piyagem: Ing taun kapisan jamanipun Sang Prabu Koresy, Sang Prabu Koresy ndhawuhaken prentah makaten: Bab padalemaning Allah ing Yerusalem. Padaleman iku kabanguna maneh minangka panggonane wong nyaosake kurban sembelehan lan kurban genenan, dhuwure gedhong sawidak asta lan ambane sawidak asta.

4 וְנִפְקְתָא וְנִפְקְתָא חֲדָת אֵע דֵי־וְנִדְבָדּ תְּלָתָא גְּלָל אֶבֶן דֵי־נִדְבָכִין
lan-wragad enggal kayu saking-lan-lapisan tiga ageng sela saking-lapisan
[H5313](#) [H2323](#) [H0636](#) [H1768](#) [H5073](#) [H8532](#) [H1560](#) [H0069](#) [H1768](#) [H5073](#)
תְּתִיבָב: מְלָכָא בֵּית מִן־
dipun-caosaken kang-ratu griya saking-
[H3052](#) [H4430](#) [H1005](#) [H4481](#)

Lan kudu dipasang watu gedhe-gedhe telung larik lan kayu salarik. Dene wragade iku kajupukna saka ing gedhong rajabrananing kraton.

5
 נְבוּכַדְנֶצַּר Nebukadnezar kang lan-**perak** emas kang kang-Gusti-Allah griya-**piranti** lan-**ugi**
[H5020](#) [H1768](#) [H3702](#) [H1722](#) [H1768](#) [H0426](#) [H1005](#) [H3984](#) [H0638](#)

וְהִיבֵל lan-mbeta בִּירוּשָׁלַם ing-Yerusalem kang-**די** kang-**padaleman** מֶן saking-**sampun**-ngentunaken
[H2987](#) [H3390](#) [H1768](#) [H1965](#) [H4481](#) [H5312](#)

בִּירוּשָׁלַם ing-Yerusalem kang-**די** לְהִיכָלָא dhateng-**padaleman** וְיַהֲדִי lan-tindak dipun-wangsulaken לְבָבֵל dhateng-Babel
[H3390](#) [H1768](#) [H1965](#) [H1946](#) [H8421](#) [H0895](#)

ס [selah] אֱלֹהָא : kang-Gusti-Allah בְּבֵית ing-griya וְתַחַת lan-dipun-selehaken לְאַתְרָהּ dhateng-panggenanipun
[H0426](#) [H1005](#) [H5182](#) [H0870](#)

Apadene piranti mas lan selaka kang saka padalemane Allah, kang padha dipundhut dening Sang Prabu Nebukadnezar saka ing padaleman ing Yerusalem sarta banjur digawa menyang Babil, iku padha kabalekna, supaya padha balia maneh menyang ing panggonane lawas, padha sira prenahna ana ing padalemaning Allah."

6
 וְכַנְנֻתָּהוֹן lan-kancanipun בּוֹזְנַי Boznai שֵׁטָר Setar-Boznai נְהַרְהָ kang-lepen עֲבָר־ sabrang-**gubernur** תַּטְנַי Tatnai כְּשֵׁן sapunika
[H3675](#) [H8370](#) [H8370](#) [H5103](#) [H5675](#) [H6347](#) [H8674](#) [H3705](#)

תְּמָה : ing-ngriku מֶן saking-**kakersakna** רְחִיקִין ngedohi נְהַרְהָ kang-lepen בְּעֵבֶר ing-sabrang דִּי kang אַפְרִסְכָּיָא kang-para-Afarsekaya
[H8536](#) [H4481](#) [H1934](#) [H7352](#) [H5103](#) [H5675](#) [H1768](#)

"Kang iku sira Tatnai, bupati ing dhaerah sabrange bengawan Efrat, lan Syetar-Boznai, dalah kanca-kancanira, para punggawa dhaerah sabrange bengawan Efrat, padha ngedoha saka ing kana.

7
 יְהוּדִיָּא para-Yahudi פַּתַּח gubernur הָדִי punika אֱלֹהָא kang-Gusti-Allah בֵּית־ griya-**kangge**-pedamelan שְׂכָרֻוּ kakersakna
[H3062](#) [H6347](#) [H1791](#) [H0426](#) [H1005](#) [H5673](#) [H7662](#)

עַל־ ing-**mbangun** וַיִּבְנֶן punika אֱלֹהָא kang-Gusti-Allah בֵּית־ griya-**para**-Yahudi וּלְשִׁבֵי lan-para-pinituha
[H5922](#) [H1124](#) [H1791](#) [H0426](#) [H1005](#) [H3062](#) [H7868](#)

אַתְרָהּ :
 panggenanipun
[H0870](#)

Pagawean mbangun padalemaning Allah iku toгна bae; bupatine wong Yahudi lan para tetuwane wong Yahudi kareben padha mbangun padalemaning Allah iku ana ing panggonane lawas.

8
 עַם־ kaliyan-**panjenengan**-tindakaken תַּעֲבֹדוֹן kang-**punapa** לְמָא dhawuh שִׁים dipun-damel וּמִנֵּי lan-saking-kawula
[H5974](#) [H5648](#) [H1768](#) [H3964](#) [H2942](#) [H7761](#) [H4481](#)

הָדִי punika אֱלֹהָא kang-Gusti-Allah בֵּית־ griya-**kangge**-mbangun אֱלִידִי punika יְהוּדִיָּא para-Yahudi שְׂבִי para-pinituha
[H1791](#) [H0426](#) [H1005](#) [H1124](#) [H0479](#) [H3062](#) [H7868](#)

תְּמִינָא mugi נַפְקָתָא wragad אֶסְפְּרָנָא kanthi-**rajin** נְהַרְהָ kang-lepen עֲבָר־ sabrang מְדַת saking-pajeg דִּי kang מְלָכָא kang-ratu וּמִנְכֹסֵי lan-saking-kas
[H1934](#) [H5313](#) [H0629](#) [H5103](#) [H5675](#) [H4061](#) [H1768](#) [H4430](#) [H5232](#)

לְבִשְׂלָא : mandheg לָא boten דִּי־ supados- אֱלִידִי punika לְגַבְרָיָא dhateng-para-tiyang מְתִיבָתָא dipun-caosaken
[H0989](#) [H3809](#) [H1768](#) [H0479](#) [H1400](#) [H3052](#)

Apamaneh prentahingsun mungguh kang perlu sira tandukake marang tetuwane wong Yahudi tumrap pembanguning padalemane Allah iku mangkene: Saka pametune karajan, saka bulubekti ing dhaerah sabrange bengawan Efrat iku kaurusa kanthi tliti lan aja diendhe-endhe kawenehna marang wong-wong iku.

וּאֶמְרִין lan-wedhus-cempe H0563	וּדְכַרְיִן lan-menda-jaler H1798	תּוֹרִין sapi-jaler H8450	וּבְנֵי lan-sapi-jaler H1123	חֲשׂוֹן kabetahanipun H4101	וּמָה lan-punapa H4101	9
וּמִשָּׁח lan-lisah H4887	חֲמֹר anggur H2562	וּמֵלֶח uyah H4416	חֲנֻטִין gandum H2591	שָׁמַיָא langit H8065	לְאֵלֵהָ dhateng-Gusti-Allahipun H0426	וּלְעֹלָן kangge-kurban-obaran H5928
מִתְיָהֵב dipun-caosaken H3052	לְהוֹא mugi H1934	בִּירוּשָׁלַם ing-Yerusalem H3390	דִּי kang- H1768	כְּהַנְיָא para-imam H3549	כְּמֵאמֵר miturut-pangandikan H3983	
	שָׁלוֹ: kirang H7960	לָא boten H3809	דִּי supados- H1768	בְּיוֹם ing-dinten H3118	וּיּוֹם dinten H3118	לְהֵם dhateng-piyambakipun H3118

Lan apa kang dibutuhake, kayata sapi lanang enom, wedhus gembel lanang, cempe kanggo kurban obaran konjuk marang Allahing swarga, mangkono uga gandum, uyah, anggur lan lenga, miturut pituduhe para imam ing Yerusalem, kabeh iku kudu kawenehake saben dina, aja nganti gothang,

שָׁמַיָא langit H8065	לְאֵלֵהָ dhateng-Gusti-Allahipun H0426	נִיחֻזְיִין kurban-ganda-arum H5208	מִתְקַרְבִּין nyaosaken H7127	לְהוֹן mugi H1934	דִּי supados- H1768	10
		וּבְנוֹהֵי: lan-para-putra H1123	מִלְכָא kang-ratu H4430	לְחַיִּי kangge-gesangipun H2417	וּמְצֻלִין lan-ndedonga H6739	

supaya padha bisa ngaturake kurban kang gawe renaning panggalihe Gusti Allahing swarga lan ndedonga kagem Sang Prabu dalah para putrane.

יְהִשָּׂא ngewahi H8133	דִּי kang H1768	אֲנָשׁ tiyang H0606	כָּל- sinten-kemawon- H3606	דִּי bilih H1768	טְעֵם dhawuh H2942	שִׁים dipun-damel H7761	וּמְנִי lan-saking-kawula H4481	11
יְתַמָּא dipun-gantung H4223	וּזְקִיר lan-dipun-junjung H2211	בֵּיתָה griyanipun H1005	מִן- saking- H4481	אֵץ kayu H0636	יְתַנְסַח dipun-cabut H5256	דְּנָה punika H1836	פְתִנְמָא pangandikan H6600	
		דְּנָה: punika H1836	עַל- amargi- H5922	יְתַעֲבַד dipun-damel H5648	נִלְוֵ sampah H5122	וּבֵיתָה lan-griyanipun H1005	עַלְהֵי ing-ngandhap H5922	

Sabanjure ingsun ngundhangake dhawuh: Sapa kang nerak kekancingan iki, cagaking omahe kabedhola siji kagawe nyunduki wong iku ana ing pucuke, karodene omahe kadadekna jugrugan marga saka kang mengkono iku.

מְלֹךְ ratu H4430	כָּל- sadaya- H3606	יִמְנֹר mugi-ngrebahaken H4049	תְּנִיחָה ing-ngriku H8536	שָׁמַיָּה asmanipun H8036	שָׁכֵן njenengi H7932	דָּי kang H1768	וְאֱלֹהִים lan-Gusti-Allah H0426	12
	בֵּית- griya- H1005	לְחֻבְלָהּ kangge-ngrisak H2255	לְהַשְׁנִיחָהּ kangge-ngewahi H8133	יָדָהּ astanipun H3028	וַיִּשְׁלַח nguluraken H7972	וְדָי kang H1768	וְעַם lan-umat H5972	
טָהוּם dhawuh H2942	שָׁמַרְתָּ sampun-maringi H7761	דָּרְיוֹשׁ Darius H1868	אָנָּה kawula H1868	בִּירוּשָׁלַם ing-Yerusalem H3390	דָּי kang H1768	דָּךְ punika H1791	אֱלֹהִים kang-Gusti-Allah H0426	
				פ [paragraf] H5648	וַיַּעֲבֹד: mugi-dipun-tindakaken H5648		אֶסְפְּרָנָה kanthi-rajin H0629	

Anadene Gusti Allah kang wus ngarsakake asmane dedalem ana ing kono iku, muga ngrebahna sadhengaha ratu lan sadhengaha bangsa kang kumlawe tangane sumedya nerak pututsan iki, lan ngrusak padalemaning Allah kang ana ing Yerusalem iku. Ingsun Dharius, kang ngundhangake dhawuh iki. Poma iku kaestokna temenan."

לְקַבֵּל amargi H6903	וּכְנֻתָּהוֹן lan-kancanipun H3675	בוֹזַנַי Boznai H8370	שֶׁתָּר Setar-Boznai H8370	נִהְרָה kang-lepen H5103	עֲבָרָה sabrang- H5675	פַּחַת gubernur H6347	תַּתַּנִּי Tatnai H8674	אֶלְדֵּי lajeng H0116	13
	עֲבָדוּ: nindakaken H5648	אֶסְפְּרָנָה kanthi-rajin H0629	כְּנֻמָּה kados-makaten H3660	מֶלֶךְ kang-ratu H4430	דָּרְיוֹשׁ Darius H1868	שָׁלַח ngintunaken H7972	דָּי kang- H1768		

Sang Tatnai, bupati ing sabrange kulon bengawan Efrat, Syetar-Boznai lan sakanca-kancane banjur iya padha nglakoni kanthi nastiti miturut sadhawuhe Sang Prabu Dharius.

[נביא] [nabi] H5029	חַגַּי Hagai H5017	בְּנוֹתָא lumantar-nabi H5017	וּמְצַלְחֵי lan-kasembadan H6744	בְּנִין mbangun H1124	יְהוּדִים para-Yahudi H3062	וְשָׁבִי lan-para-pinituha H7868		14
טָהוּם dhawuh H2941	מִן- saking- H4481	וְשָׁכְלָלוּ lan-ngrampungaken H4481	וּבְנִין lan-mbangun H1124	עֲדוּ Ido H5714	בְּרָ- putra- H1247	וְזַכְרִיָּה lan-Zakharia H1247	(נְבִיא) kang-nabi H5029	
פָּרַס: Persia H6540	מֶלֶךְ ratu H4430	וְאַרְתַּחְשַׁשְׁטָא lan-Artahsasta H4430	וְדָרְיוֹשׁ lan-Darius H1868	כּוֹרֵס Kores H3567	וּמִטָּהוּם lan-saking-dhawuh H2942	יִשְׂרָאֵל Israel H3479	אֱלֹהִים Gusti-Allahipun H0426	

Para tetuwane wong Yahudi padha mbanjurake anggone mbangun kanthi rancag, kaangsegake dening pamecane Nabi Hagai lan Nabi Zakharia bin Idho; iku iya nganti rampung miturut dhawuhe Gusti Allaha Israel lan dhawuhe Sang Prabu Koresy tuwin Sang Prabu Dharius, apadene Sang Prabu Artahsasta, ratu ing nagara Persia.

דָּי kang- H1768	אָדָר Adar H0144	לִיכָה kangge-wulan H3393	תְּלָתָהּ tiga H8532	יּוֹם dinten H3118	עָד ngantos H5705	דָּךְ punika H1836	בֵּיתָהּ kang-griya H1005	וְשִׁיצִיא lan-rampung H3319	15
			פ [paragraf] H4430	מֶלֶךְ: kang-ratu H4430	דָּרְיוֹשׁ Darius H1868	לְמַלְכוּת kangge-kraton H4437	שֵׁת nenem H8353	שָׁנָה taun- H8140	הָיָה punika H1932

Rampung padaleman iku nalika tanggal kaping telu sasi Adar, iya iku ing taun kang kaping neme jaman paparentahane Sang Prabu Dharius.

נְלוּתָא buangan H1547	בְּנֵי- putra- H1123	וּשְׂאָר lan-sanés H7606	וְלוֹיָא lan-para-Lewi H3879	כְּהַנְיָא para-imam H3549	יִשְׂרָאֵל Israel H3479	בְּנֵי- putra- H1123	וְעַבְדּוֹ lan-nindakaken H5648	16
			בְּחֵדְוָה: kaliyan-bingah H2305	דְּנָה punika H1836	אֱלֹהָא kang-Gusti-Allah H0426	בֵּית- griya- H1005	חֻנְכַּת pentahbisan H2597	

Wong Israel, para imam lan para wong Lewi tuwin wong liyane kang padha bali saka ing pambuwangan, banjur padha mahargya anggone ngresmekake padalemane Gusti Allah iku kalawan bungah-bungah.

מָאָה satus H3969	תּוֹרִין sapi-jaler H8450	דְּנָה punika H1836	אֱלֹהָא kang-Gusti-Allah H0426	בֵּית- griya- H1005	לְחֻנְכַּת kangge-pentahbisan H2597	וְתִקְלוֹבוֹ lan-nyaosaken H7127	17
עֵינָן wedhus H5796	וּצְפִירֵי lan-wedhus-cempe-jaler H6841	מָאָה atus H3969	אַרְבַּע sekawan H0703	אַמְרִין wedhus-cempe H0563	מְאִתִּין kalih-atus H3969	דְּכָרִין menda-jaler H1798	
עֶשֶׂר welas H6236	תְּרִי- kalih-welas- H8648	יִשְׂרָאֵל Israel H3479	כָּל- sadaya- H3606	עַל- kangge- H5922	(לְחַטָּאָה) kangge-kurban-dosa H2409	[לְחַטָּאָה] [kangge-kurban-dosa] H2409	
					יִשְׂרָאֵל: Israel H3479	לְמִנּוּן miturut-cacah H4510	

Anggone ngresmekake padalemane Gusti Allah mau nganggo nyaosake kurban arupa sapi lanang satus, wedhus gembel lanang rong atus lan cempe wedhus gembel patang atus, sarta minangka kurban pangruwating dosa kanggo wong sabangsa Israel kabeh arupa wedhus berok lanang rolas, miturut cacah talere Israel.

עַל- kangge- H5922	בְּמַחְלָקְתָּהוּן ing-bageanipun H4255	וְלוֹיָא lan-para-Lewi H3879	בְּפִלְגָּתָהוּן ing-golonganipun H6392	כְּהַנְיָא para-imam H3549	וְהַקִּימוֹ lan-ngadegaken H6966	18
פ [paragraf]	מוֹשֶׁה: Musa H4873	סֵפֶר ing-kitab H5609	כְּכָתָב kados-katulis H3792	בִּירוּשָׁלַם ing-Yerusalem H3390	אֱלֹהָא Gusti-Allah H0426	עֵבִידָת peladosan H5673

Kejaba iku uga mrenahake para imam ing golongane dhewe-dhewe lan para wong Lewi ing perangane dhewe-dhewe, gegayutan karo anggone padha nglakoni pangibadah marang Gusti Allah kang dedalem ana ing Yerusalem, nyondhongki kang tinulis ing kitabe Nabi Musa.

עֶשֶׂר welas H6240	בְּאַרְבַּעָה ing-tanggal-sekawan-welas H0702	הַפֶּסֶח kang-Paskah H6453	אֶת- -	תּוֹגֵלָה buangan H1473	בְּנֵי- putra- H1123	וַיַּעֲשׂוּ lan-nindakaken H5648	19
					הָרֵאשִׁין: kang-sepisan H7223	לְחֻדָּשׁ kangge-wulan H2320	

Lan ing tanggal patbelas sasi kapisan wong kang padha bali saka pamboyongan padha ngriyayakake Paskah.

טְהוּרִים suci H2889	כָּלֵם sadaya H3605	כָּאָחָד dados-satunggal H0259	וְהַלְוִיִּם lan-para-Lewi H3881	הַכֹּהֲנִים para-imam H3548	הַטְּהָרָיו sampun-nucekaken H2891	כִּי amargi	20
--	---	--	--	---	--	----------------	----

וְלֹאֲחֵיהֶם lan-kangge-sederekipun H0251	הַגּוֹלָה buangan H1473	בְּנֵי putra	לְכָל- kangge-sadaya- H3605	הַפֶּסַח kang-Paskah H6453	וַיִּשְׁמְטוּ lan-nyembelih
---	---	-----------------	---	--	--------------------------------

וְלָהֶם: lan-kangge-piyambakipun H1992	הַכֹּהֲנִים para-imam H3548
--	---

Sarehne para imam lan para wong Lewi iku padha sesuci barengan, mulane kabeh padha dadi suci. Banjur padha nyembeleh cempening Paskah kanggo sakehing wong kang padha bali saka ing pambuwangan lan kanggo sadulur-sadulure, yaiku para imam, sarta kanggo awake dhewe.

הַנִּבְדָּל kang-misah H0914	וְכָל lan-sadaya H3605	מִהַגּוֹלָה saking-buangan H1473	הַשֹּׁבִיִּם kang-wangsul H7725	יִשְׂרָאֵל Israel H3478	בְּנֵי- putra-	וַיֵּאכְלוּ lan-nedha H0398	21
--	--	--	---	---	-------------------	---	----

לְדָרֶשׁ kangge-madosi H1875	אֱלֹהִים dhateng-piyambakipun H0413	הָאָרֶץ kang-nagari H0776	גּוֹי- bangsa-	מִטְמָאָה saking-najis H2932
--	---	---	-------------------	--

יִשְׂרָאֵל: Israel H3478	אֱלֹהֵי Gusti-Allahipun H0430	לֵיהוָה dhateng-Sang-Yehuwah H3068
--	---	--

Dene kang padha mangan yaiku wong Israel kang padha mulih saka ing pambuwangan lan uga saben wong kang ngedohi kanajisane para bangsa kang manggon ing kono sarta banjur manunggal karo wong Israel sumedya ngabekti marang Sang Yehuwah, Gusti Allahe Israel.

שְׁמָחָם mbingahaken H8055	וְכִי amargi	בְּשִׂמְחָה kaliyan-bingah H8057	יָמִים dinten H3117	שִׁבְעַת pitung H7651	מִצּוֹת roti-tanpa-ragi H4682	חַג- riyaya-	וַיַּעֲשׂוּ lan-nindakaken	22
--	-----------------	--	---	---	---	-----------------	-------------------------------	----

לְחַזֵּק kangge-nyengkuyung H2388	עֲלֵיהֶם tumrap-piyambakipun	אַשּׁוּר Asyur H0804	מְלֻכָּה- ratu- H4428	לֵב manah	וְהֵסֵב lan-malihaken H5437	יְהוָה Sang-Yehuwah H3068
---	---------------------------------	--	---	--------------	---	---

פ [paragraf]	יִשְׂרָאֵל: Israel H3478	אֱלֹהֵי Gusti-Allahipun H0430	הָאֱלֹהִים kang-Gusti-Allah H0430	בֵּית- griya-	בְּמִלְאָכָה ing-pedamelan H4399	יְרִיחָם asta H3027
-----------------	--	---	---	------------------	--	---

Wong mau uga padha mahargya riyaya roti tanpa ragi, suwene pitung dina karo bungah-bungah, amarga Pangeran Yehuwah wus damel bungahe; Panjenengane wus ngengakake panggalihe ratu ing nagara Asyur marang wong-wong mau, temah Sang Prabu banjur paring pambiyantu ing bab anggone nggarap padalemaning Allah, iya iku Gusti Allahe Israel.